

overordentlig store Summer — indtil 5 Mill. Kr. — der i Løbet af det sidste Par Aar ere anvendte til ekstraordinære Arbejder. Det er foreløbig den Maade, hvorpaa Københavns Kommune har søgt at modvirke Arbejdsløsheden. Jeg vil tro, at det vilde have ikke ringe Betydning, hvis det kunde lykkes Staten i tilsvarende Grad at sætte ekstraordinære Arbejder i Gang. Der er heller ingen Tvivl om, at man vilde forcere Arbejdet, hvis det var muligt, og navnlig hvis man ikke for Københavns Vedkommende stod i økonomiske Vanskeligheder, Vanskeligheder, som desværre ikke synes at skulle blive afhjulpne i den allernærmeste Fremtid, idet Kommunen jo ikke kan ordne Sagerne paa egen Haand, men er afhængig af, hvad baade den højtærede Regering og Rigsdag ville beslutte.

Saa vendte den højtærede Minister sig til det næste Forslag om ekstraordinære Foranstaltninger og fremsatte her den samme Bemærkning som ved det første Forslag, at det var ensidigt, fordi det vilde hjælpe enkelte Kommuner, uagtet der, sagde han, ikke er oplyst noget om, at der er særlig Nød i disse Kommuner. Det maa sikkert være en Fortalelse af den højtærede Minister, thi der staar jo i Lovforslagets § 1, at der kun skal ydes Understøttelse til de Kommuner, de fri Fattiggasser, som anmode om Hjælp i Anledning af Arbejdsløshed. Naar der derfor ingen Arbejdsløshed er, ville de selvfølgelig ikke anmode om nogen Hjælp. Og naar den højtærede Minister saa samtidig sagde, at Forslaget ligeledes var ensidigt, fordi det kun vilde hjælpe dem, der vare i Nød paa Grund af Arbejdsløshed — det var jo det samme som det ærede Medlem for Viborg Amts 1ste Valgkreds sagde — saa er dertil kun at sige, at hvis man mener, at det Ord ikke ser godt ud og at det vilde være rigtigt at give Hjælp til Nød i al Almindelighed, hvor den maatte være til Stede inden for Kommunernes Omraade, have Forslagsstillerne selvfølgelig ikke det mindste imod at omredigere Forslaget i denne Retning. Men vi have ment, at naar man bestandig har fastholdt her og endnu fastholder dette, som ogsaa er blevet fastholdt i Dag principalt, at Kommunerne have Forsørgelsespligten, og naar man saa vilde paakalde Statshjælp, var det naturligt, at man sagde: den Statshjælp, der her skal paakaldes, skal anvendes til Lindring af Nød, der er fremkaldt ved Arbejdsløshed. Den ærede fungerende Indenrigsminister fremsatte saa

den Bemærkning, at det havde været rigtigt, om Forslagsstillerne samtidig med dette Forslag havde søgt at faa oprettet en fri Fattiggasse for København. Det maa være den højtærede Ministers behagelige Spøg; naar han mente, at man samtidig med et saadant Forslag kunde tænke sig at faa vedtaget en organisk Lov om Forsørgelsesvæsenet for Københavns Vedkommende. Men jeg er glad ved Udtalelsen, fordi den giver mig Haab om, at den ærede Minister, hvis et saadant Forslag fremkommer, vil støtte den Tanke, at København kunde faa en lignende Adgang til at yde Understøttelse uden for Fattigvæsenet, som den, der er gældende for andre Kommuner. Det er en Tanke, som vi ofte have omgaaedes med her i København, og jeg er glad ved, at der nu synes at aabne sig Udsigt til, at et saadant Spørgsmaal kan blive løst. Man er ved tidligere Lejligheder gaaet uden om dette Spørgsmaal, bl. a. i Slutningen af Firserne, da der her i Tinget blev behandlet Forslag vedrørende Oprettelse af Hjelpekasser.

Jeg ser, Klokken er straks 4, og jeg skal derfor slutte med et Par Bemærkninger til den ærede Minister i Anledning af, hvad han sagde vedvørende Anskaffelse af Færger og Statsarbejder i det hele. Jeg tror ikke, det vilde have været praktisk at skrive i en Lov, at Færgerne skulde bygges her i Landet, saa kunde det nok være, at man vilde have løbet nogen Risiko for, at man saa vilde sige: ja, saa kunne vi tage for det, hvad det skal være. Men det er sikkert, at den tidligere Indenrigsminister over for en Forespørgsel af mig, da disse Færger blev bevilgede, har udtalt, at han haabede og var enig i, at man skulde se at faa Færgerne byggede her i Landet. Der var en tredje Udvej ud over den, som er nævnt — at tage det Tilbud, som var gjort fra et privat Værft —, der var nemlig ogsaa den Udvej, at Staten kunde have for søgt at bygge denne Færge selv. Det er oplyst, at Staten med Fordel har kunnet reparere sine Færger; saa vilde den ogsaa med Fordel kunne have bygget sine Færger, saa vilde man have opnaaet, at Mestersalæret og Fabrikantsalæret vare gaaede i Statens Lomme, og vi havde faaet Arbejds lønnen ud til Arbejderne. At der kræves Forberedelser til Statsarbejder, er jo sikkert, men adskillige af de Arbejder, jeg har nævnt, have staaet paa Dagsordenen i flere Aar, og der er bevilget Summer til dem, saa man kunde gaa ud fra, at Forarbejderne ere endte, idet jeg ikke kan